

Co-funded by
the European Union

CARE: POBUDA ZA OZAVEŠČANJE O SOCIALNI SMRTI

Poročilo o začetni raziskavi za ugotavljanje osnovne ravni ozaveščenosti o socialni smrti

Slovenska izdaja

Oktober, 2024

D!SORA

Association for Education and Social Development

Podpora Evropske komisije pri pripravi tega projekta ne pomeni podpore vsebini, ki odraža izključno stališča avtorjev, in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje. Št. projekta: 2023-2-LV01-KA210-ADU-000176412.

Vsebina

PODPORA	2
1. Povzetek.....	4
2. Uvod.....	6
2.1. Ozadje	6
2.2. Namen in cilji.....	7
3. Metodologija.....	9
3.1. Metoda.....	9
3.2. Vzorec udeležencev	9
3.3. Zbiranje in analiza podatkov	10
4. Rezultati	12
4.1. Vprašanja o ozaveščenosti	13
4.2. Simptomi, učinki in vzroki	17
4.3. Državljska odgovornost.....	19
4.4. Zunanja podpora/ razpoložljive informacije	23
5. Sklepi.....	29
6. Literatura.....	31
PRILOGA 1	33

PODPORA

Kot lastnik malega podjetja v celoti podpiram to poročilo, saj opozarja na kritične vrzeli pri ozaveščanju o socialni smrti, ki lahko vplivajo na dobro počutje zaposlenih in skupnosti. Spoznanja, ki jih ponuja, bodo podjetjem, kot je moje, pomagala razumeti pomen spodbujanja bolj vključujočega in podpornega delovnega okolja. To poročilo je dragocen vir za spodbujanje socialne kohezije in zmanjševanje tveganj socialne izolacije na delovnem mestu, kar prispeva k zadovoljstvu zaposlenih in dolgoročnemu poslovnemu uspehu. Toplo ga priporočam vsem organizacijam, ki želijo okrepiti svoja prizadevanja na področju družbene odgovornosti.

- *Iacovos Loizou, neprofitno podjetje, Sensible Works.*

Poročilo o osnovnem kartiranju socialne smrti raziskuje socialno smrt z uporabo kvantitativnih raziskav za oceno ozaveščenosti javnosti, simptomov, diagnoze in možnosti ukrepanja. Povratne informacije strokovnjakov kažejo na pomanjkanje soglasja glede opredelitve in nezadostno družbeno razumevanje socialne smrti, kar kaže na potrebo po nadaljnjih raziskavah, zlasti v Latviji. Poročilo priporoča povečanje ozaveščenosti javnosti, vendar ugotavlja, da se je treba zaradi zapletenosti socialnopsiholoških vprašanj osredotočiti na širšo problematiko. Predlaga vključitev izobraževanja o teh temah v šolske programe, vendar ne za usposabljanje za diagnosticiranje, temveč za razvijanje empatije ter sposobnosti prepoznavanja in podpore tistim, ki se soočajo s psihološkimi težavami. Spodbujanje učencev, da razumejo čustvena stanja in po potrebi poiščejo strokovno pomoč, je bistvenega pomena za izboljšanje družbenega psihološkega blagostanja.

- *K.Zakis Magistrski študij strojne tehnologije s specializacijo na področju zagotavljanja in upravljanja kakovosti Strokovni magisterij iz zdravja in varnosti pri delu Strokovni magisterij iz psihologije.*

Raziskava se v tej fazi projekta pravilno osredotoča na družbene akterje, ki lahko prepoznajo pojav družbene smrti in se nanj odzovejo. Rezultati precej jasno kažejo stopnjo ozaveščenosti ciljnih skupin glede socialne izolacije in socialne smrti. Visoka stopnja prepričanja, da je socialno smrt mogoče preprečiti, je upravičena in je pozitiven znak, ki ga je mogoče uporabiti, da se ta optimizem pretvori v ukrepe tudi na podlagi rezultatov projekta. Raziskava je dobra podlaga za raziskave o ključnih vprašanjih v zvezi s socialno smrtjo, in sicer kateri dejavniki prispevajo k socialni smrti. Ti so lahko

prisotni v okolju, pa tudi v osebi, ki lahko prispeva k samoizolaciji. Oba sklopa vzrokov zahtevata poseben pristop in posebne strokovnjake, ki jih je treba obravnavati. Pomembno je, da znamo prepoznati znake in simptome socialne smrti v vseh življenjskih obdobjih. Koristno bi bilo imeti tudi nekaj podatkov o tem, katere družbene skupine so najbolj in najpogosteje prizadete zaradi socialne smrti. To bi omogočilo, da bi projekt svoja prizadevanja usmeril v skupine, ki morajo o socialni smrti vedeti največ. To je največ, kar je mogoče povedati z vidika psihoterapije, vendar bo v prihodnosti mogoče povedati še več, če bo to potrebno.

- *Blanka Šauperl, Psihoterapevt.*

1. Povzetek

Poročilo o začetni raziskavi za ugotavljanje osnovne ravni ozaveščenosti o socialni smrti ponuja celovit pregled ozaveščenosti o socialni smrti med odraslimi v Latviji, na Cipru in v Sloveniji. Poročilo, ki temelji na anketiranju 148 oseb, se osredotoča na ugotavljanje vrzeli v znanju, raziskovanje dojemanja odgovornosti in ocenjevanje potrebe po kampanjah za ozaveščanje o socialni smrti pri različnih ciljnih skupinah: izobraževalcih odraslih, udeležencih izobraževanja odraslih, zaposlenih odraslih in predstavnikih malih in srednjih podjetij (MSP).

Glavni cilj poročila je ugotoviti, kakšna je osnovna razumevanje ozaveščenosti o socialni smrti, opredeliti ključne izzive in priložnosti za spodbujanje izobraževanja in ukrepanja v zvezi s pojavom socialne smrti ter zagotoviti informacije za razvoj ciljno usmerjenih ukrepov in pobud.

Poročilo se osredotoča na štiri ključne ciljne skupine:

- Izobraževalci odraslih
- Odrasli učenci
- Zaposleni odrasli
- Predstavniki MSP

Podatki iz raziskave so bili zbrani pri skupno 148 anketirancih iz treh držav: Latvija, Ciper in Slovenija.

Podatki razkrivajo precejšnje pomanjkanje ozaveščenosti o socialni smrti. Medtem ko obstaja zmerna stopnja ozaveščenosti o vzrokih, simptomih in posledicah socialne smrti, velika večina anketirancev nima posebnega znanja o strategijah preprečevanja in intervencijah.

Raziskava je pokazala, da pri ciljne skupine zaznavajo možnost preprečevanja, saj anketiranci večinoma menijo, da je socialno smrt mogoče preprečiti, kar kaže na močan občutek optimizma in pripravljenost za reševanje tega pojava.

Raziskava poudarja pomen kolektivne odgovornosti, saj večina ljudi socialno smrt dojema kot družbeni problem, ki zahteva podporo skupnosti in kolektivno ukrepanje, kar kaže na močno prepričanje o skupni odgovornosti za preprečevanje socialne smrti.

Podatki razkrivajo vrzeli v ozaveščenosti, razumevanju in dostopu do informacij o socialni smrti, zlasti med posamezniki z nižjo formalno izobrazbo in tistimi zunaj Slovenije, kjer se zdi, da je dostop do informacij v slovenskem jeziku lažji.

Anketiranci navajajo številne ovire pri vključevanju izobraževanja o socialni smrti in strategij preprečevanja v izobraževalne programe in na delovna mesta, kar kaže na potrebo po ciljno usmerjenih ukrepih in podpori.

Poročilo o začetni raziskavi za ugotavljanje osnovne ravni ozaveščenosti o socialni smrti je izhodišče za razumevanje stanja na področju ozaveščenosti o socialni smrti. Zagotavlja dragocen vpogled v izzive in priložnosti za spodbujanje družbene povezanosti in preprečevanje socialne smrti. Potrebne so pobude za oblikovanje bolj vključujoče in podporne družbe. To je mogoče doseči z odpravljanjem ugotovljenih pomanjkljivosti in nadgrajevanjem ugotovitev tega poročila.

2. Uvod

2.1. Ozadje

Koncept socialne smrti označuje stanje, ko posamezniki prenehajo biti vključeni v družbene vloge, njihove kulturne ali skupnostnih vezi pa se pretrgajo. Koncept je v družboslovju vse bolj izpostavljen. Raziskave kažejo, da se socialna smrt pogosto kaže v občutkih osamljenosti in izključenosti, kar vpliva na posameznikov občutek pripadnosti ter sodelovanje v družbenih, državljskih in gospodarskih dejavnostih. Koncept socialne smrti se v raziskavah uporablja v različnih kontekstih. Socialna smrt se pogosto pripisuje socialni izolaciji in izgubi identitete ter socialne vloge pri starejših ljudeh in posameznikih s kronično invalidnostjo, ki se ne izboljšuje (Ghane et al., 2024; Simandan, 2021; Auais, M. et al. 2019). Nekateri akademiki menijo, da bi se moral ta koncept uporabljati le v skrajnih primerih, kot so demenca, genocid in suženjstvo. Vendar se koncept socialne smrti običajno uporablja, kadar je oseba ali skupina doživela skrajne in globoke izgube, kot so izguba družbene identitete, vlog, omrežij in povezav. Študije o beguncih proučujejo razseljenost, socialna izključenost in izguba državljanstva (Kralova, 2015). Z vidika družboslovcev je socialna smrt večdimenzionalni koncept, ki vključuje zavrnitev (ignoriranje ali marginaliziranje drugih ali sebe) ali ostrakizem (Steele et al., 2015). Norwood (2009) meni, da je socialna smrt posledica vrste izgub, kot so: izguba identitete, nezmožnost sodelovanja v vsakodnevnih dejavnostih in izguba socialnih odnosov. Kumulativno lahko te izgube privedejo do odcepitve posameznika od družbenega življenja. Jasno je, da je v ustanovah za izobraževanje odraslih ali v podjetjih mogoče priti v stik z osebami, ki so že dosegle takšno stanje ali so mu že zelo blizu.

V okviru izobraževanja odraslih ter malih in srednjih podjetij (MSP) ima socialna smrt daljnosežne posledice, ki jih je treba še v celoti priznati in obravnavati. Številne študije kažejo, da izključeni zaposleni izkazujejo večjo nagnjenost k fluktuacijam (Liu et al., 2022; Lyu & Zhu, 2019) in kontraproduktivnemu vedenju pri delu (Yang & Treadway, 2018), pa tudi zmanjšano pripadnost (Lyu & Zhu, 2019), pripravljenost pomagati (Huang & Yuan, 2023) in ustvarjalnost (Bai et al., 2022).

Področje izobraževanja odraslih in MSP so ključni pri doseganju ciljev četrtega cilja trajnostnega razvoja, predvsem cilja 4.5, ki poudarja enak dostop do izobraževanja in poklicnega usposabljanja za ranljive skupine. Vendar se po nedavnih ugotovitvah iz publikacije OECD SME and Entrepreneurship Outlook 2023 MSP soočajo z velikimi ovirami pri

vključevanju metod učenja in spodbujanja avtonomije - dejavnikov, ki so ključni za spodbujanje na znanju temelječega gospodarstva. Poleg tega pomanjkanje znanj in spretnosti na področju vedenjskih vidikov skupaj s slabim notranjim upravljanjem in usposabljanjem delovne sile še poslabšuje težavo. To MSP onemogoča, da bi v celoti sodelovala z izobraževalnimi ustanovami.

Na tem področju je ključnega pomena sodelovanje med izobraževanjem in zaposlovanjem v malih in srednje velikih podjetjih. Socialna smrt, za katero je značilna izguba pripadnosti in sodelovanja v družbi, ima lahko daljnosežne posledice za posameznike in skupnosti: zmanjšanje socialnega kapitala, socialno-ekonomske težave ter zastoj inovacij in rasti.

Rajashekar in Jain (2024) menita, da napredek podjetja pri doseganju četrtega cilja CTR in zagotavljanje dobrega počutja zaposlenih pomembno prispevata k njihovemu interesu za aktivnejši prispevek k gospodarski rasti podjetja, kar pozitivno vpliva na razvoj trajnostnega poslovanja.

Ob upoštevanju teh izzivov si projekt CARE prizadeva za ozaveščanje in spodbujanje razumevanja o posledicah socialne smrti med izobraževalci odraslih in predstavniki MSP. Namen tega poročila je opredeliti osnovno raven ozaveščenosti o socialni smrti v izobraževanju odraslih, ki jo bomo po enem letu ponovno preverili, da izmerimo učinek kampanje za ozaveščanje o socialni smrti.

2.2. Namen in cilji

Namen poročila o začetni raziskavi za ugotavljanje osnovne ravni ozaveščenosti o socialni smrti je pridobiti razumevanje o nivoju ozaveščenosti o socialni smrti med ključnimi deležniki - izobraževalci odraslih, predstavniki MSP, učečimi se odraslimi in zaposlenimi odraslimi - v partnerskih državah. Poročilo predstavlja prvo fazo celovite kampanje za osvetlitev in obravnavo učinkov socialne smrti ter spodbujanje močnejše empatije in družbene odgovornosti.

Poročilo je namenjeno predvsem izobraževanju teh skupin o pojavu socialne smrti, krepitvi njihove sposobnosti empatije in spodbujanju njihovega vključevanja v družbeno odgovorne in civilno usmerjene dejavnosti. S spodbujanjem skupnega razumevanja vrednot, interesov in potreb v izobraževalnem in zaposlitvenem kontekstu želi projekt CARE: Pobuda za ozaveščanje o socialni smrti prispeval k bolj vključujoči in strpni družbi.

Cilji tega poročila so:

Ocena ravni ozaveščenosti: Izvesti temeljito oceno ravni zavedanja o socialni smrti med izobraževalci odraslih, vodji MSP, zaposlenimi odraslimi in odraslimi učenci. Ta večplastni pristop uporablja sekundarne in primarne raziskovalne metode, vključno z omnibus anketo.

1. **Ugotavljanje vrzeli v znanju:** Ugotavljati vrzeli v znanju in razumevanju socialne smrti pri vseh ciljnih skupinah. Te informacije bodo usmerjale razvoj ukrepov, prilagojenih za učinkovito odpravljanje in premostitev teh vrzeli.
2. **Spodbujanje kritičnega delovanja:** Opolnomočiti vse deležnike, da postanejo bolj kritični opazovalci svojega družbenega okolja ter povečati njihovo sposobnosti aktivnega državljanstva. Poročilo spodbuja proaktivno sodelovanje pri reševanju družbenih izzivov s poglobljanjem njihovega razumevanja socialne smrti.
3. **Vzpostavitev okvira za prihodnje ukrepe:** Razviti trdno izhodišče, ki bo služilo kot merilo za prihodnje ocene. Ta okvir bo olajšal merjenje napredka pri ozaveščanju in usmerjal nadaljnje strategije za spopadanje s socialno smrtjo, vključno z nadaljnjimi ocenami in oblikovanjem inovativnih izobraževalnih orodij.
4. **Podpiranje širših raziskav in razvoja:** S tem, ko je poročilo javno dostopno, hkrati pa je zagotovljena anonimnost udeležencev, želimo spodbuditi nadaljnje raziskave in inovacije na področju izobraževanja odraslih. To je zlasti pomembno za krepitev socialnega in strokovnega razvoja izobraževalcev odraslih, udeležencev izobraževanja, menedžerjev MSP in zaposlenih odraslih ter za usklajevanje izobraževalnih praks z razvijajočimi se socialno-ekonomskimi potrebami.

Z doseganjem teh ciljev želi poročilo vsem zainteresiranim stranem omogočiti učinkovito reševanje zapletenih vprašanj, povezanih s socialno smrtjo, ter tako prispevati k bolj povezani, vključujoči in odporni družbi.

3. Metodologija

3.1. Metoda

Anketna vprašanja so bila skrbno izbrana za oceno znanje in zavedanje o pojavu socialne smrti, povezano z družbenim in delovnim okoljem. Oblikovana so bila na podlagi posvetovanj, izvedenih med pomembno projektno dejavnostjo, učnim laboratorijem, ki je aprila 2024 potekala na Cipru. Ta dogodek je gostil projektni partner STRATEGIC OMNIA RESEARCH AND TECHNOLOGY DEVELOPMENT LTD (Ciper), sodelovala pa sta tudi koordinator projekta Latvijas Darba aizsardzības specistu asociacija (Latvija) in projektni partner Društvo za izobraževanje in socialni razvoj (Slovenija).

V učnem laboratoriju je sodelovalo 10 zunanjih strokovnjakov, vključno s predstavniki MSP, izobraževalci odraslih in psihologi. Cilj je bil raziskati obstoječe znanje o pojavu socialne smrti na različnih področjih, vključno z izobraževanjem odraslih, MSP, varnostjo in zdravjem pri delu, državljskim udejstvovanjem, vključevanjem socialno ranljivih skupin in psihologijo.

Začetna faza testiranja je bila izvedena z osnovno omnibus anketo, da bi preverili njihovo učinkovitost. Vključevala je majhen vzorec anketirancev, pri čemer je vsak partner vključil enega izobraževalca odraslih, enega učečega se odraslega, enega predstavnika MSP in enega zaposlenega odraslega. Ta faza testiranja je potrdila logično in vsebinsko primernost ankete ter zagotovila ustreznost ponujenih možnih odgovorov.

Metodološki pristop je vključeval posredovanje anketnih vprašanj prek spletne omnibus ankete. Glede na finančne in časovne omejitve je bila metoda omnibus primerna, saj omogoča hiter in stroškovno učinkovit način doseganja reprezentativnega vzorca anketirancev. Anketa je bila pripravljena v angleščini in nato prevedena v latvijščino, slovenščino in grščino, da bi jo ustrezne partnerske institucije lažje izvedle v Latviji, Sloveniji in na Cipru. Priloga 1 vsebuje celoten seznam vprašanj, zastavljenih štirim skupinam anketirancev.

3.2. Vzorec udeležencev

Vzorec udeležencev je bil skrbno izbran iz treh držav članic EU: Latvije, Cipra in Slovenije. Te države so bile izbrane glede na sedež partnerskih organizacij, kar je zagotovilo uravnoteženo zastopnost ciljnih skupin, dostopnih tem partnerjem. V vsaki državi je bil dosežen raznolik in reprezentativen vzorec odraslih, starih 18 let in več, ki zajema štiri ključne

ciljne skupine: izobraževalce odraslih, udeležence izobraževanja odraslih, predstavnike MSP in zaposlene odrasle.

Udeleženci smo pridobili predvsem preko družbenih medijev, zlasti prek strani CARE: Social Death Awareness Initiative na Facebooku [<https://www.facebook.com/profile.php?id=61558936776958>], in prek neposrednih stikov, ki so jih partnerji vzdrževali s temi ciljnimi skupinami. Uporabljena je bila metoda kvotnega vzorčenja, za natančen odraz porazdelitve predstavnikov ciljnih skupin v vsaki sodelujoči državi.

V vsaki državi je vzorec obsegal 8 izobraževalcev odraslih, 8 udeležencev izobraževanja odraslih, 8 predstavnikov MSP in 8 zaposlenih odraslih, skupaj 32 udeležencev na državo. Na začetku je bila določena skupna velikost vzorca 96 udeležencev v vseh treh državah skupaj. Vendar je zaradi povečanega zanimanja za temo socialne smrti med ciljnimi skupinami dejanski skupni vzorec narasel na 148 udeležencev.

3.3. Zbiranje in analiza podatkov

Raziskava je bila izvedena prek spleta, namenjena pa je bila anketirancem iz posameznih držav projekta: Latvije, Cipra in Slovenije. Povezave do ankete so bile razposlane prek strani projekta in partnerskih družbenih medijev, elektronska sporočila pa so bila ciljnim skupinam poslana z uporabo seznamov kontaktov partnerskih ustanov. Elektronska sporočila s povabilom so spodbujala k sodelovanju v raziskavi in vsebovala splošno povezavo do ankete v ustreznem jeziku. Ko so udeleženci kliknili povezavo, so bili preusmerjeni na najustreznejšo anketo glede na vzorčne opredelitve. Vabila so ostala odprta, kar je anketirancem omogočilo dostop do ankete.

Ta pristop je bil dosledno uporabljen v vseh treh državah. Vsaka anketa je bila izvedena v nacionalnem jeziku zadevne države, vprašanja pa so bila objavljena takoj po končanem prevodu. Zbiranje podatkov se je končalo, ko so bili izpolnjeni kvotni vzorci in izpolnjeni časovni roki. Terensko delo je potekalo od 1. julija 2024 do 31. avgusta 2024.

Latvijas Darba aizsardzības specistu asociacija iz Latvije je koordinirala zbiranje in analizo podatkov. Zbrali in analizirali so rezultate za vsako sodelujočo državo ter zagotovili podrobne razčlenitve po starosti, spolu in državi, pri čemer so se osredotočili na populacije ciljnih skupin (starejše od 18 let). Podatki so bili ponderirani, da smo zagotovili

reprezentativno poročanje, odstotki pa so bili izračunani na podlagi ponderiranih podatkov in občasno zaokroženi na najbližje celo število zaradi jasnosti predstavitve.

Za obogatitev analize je bilo vključeno dodatno vprašanje o najvišji doseženi stopnji izobrazbe, ki služi kot približni kazalnik socialno-ekonomskega statusa.

4. Rezultati

Rezultate raziskave lahko razdelimo na pet področij:

1. Demografska vprašanja (spol, starost, država prebivališča, najvišja dosežena stopnja izobrazbe, vprašanja 1- 4)
2. Vprašanja o ozaveščenosti (vprašanja od 5 do 8)
3. Simptomi, vplivi in vzroki (vprašanja 9-11)
4. Vprašanja o državljanski odgovornosti (vprašanja 12-14)
5. Zunanja podpora/ razpoložljive informacije (vprašanja 15-19)

To poročilo združuje in povzema ugotovitve iz sodelujočih držav po petih zgoraj navedenih področjih, za preprosto analizo in hitro razumevanje rezultatov.

Preglednica 1 prikazuje demografsko razčlenitev anketirancev, in sicer spol, starost, državo prebivališča in najvišjo doseženo stopnjo izobrazbe.

Preglednica 1: Demografski podatki anketirancev, vse ciljne skupine (države) (148)

KATEGORIJA	RAZČLENITEV	ŠTEVILO	ODSTOTEK
Spol	Moški	56	38%
	Ženske	92	62%
		100,00%	
Starostni razpon	18-24	10	6.80%
	25-34	23	15.5%
	35-44	53	35.8%
	44-54	48	32.4%
	55+	14	9.50%
		100,00%	
Stopnja izobrazbe	Nisem končal srednje šole/visoke šole	3	2.00%
	Srednja šola ali matura	30	20.30%

	Poklicna izobrazba	14	9.50%
	dodiplomska ali podobna izobrazba	44	29.70%
	magisterij ali doktorat	57	38.50%
		100,00%	
Država	Latvija	64	43.20%
	Slovenija	49	33.10%
	Ciper	35	23.60%
		100,00%	

4.1. Vprašanja o ozaveščenosti

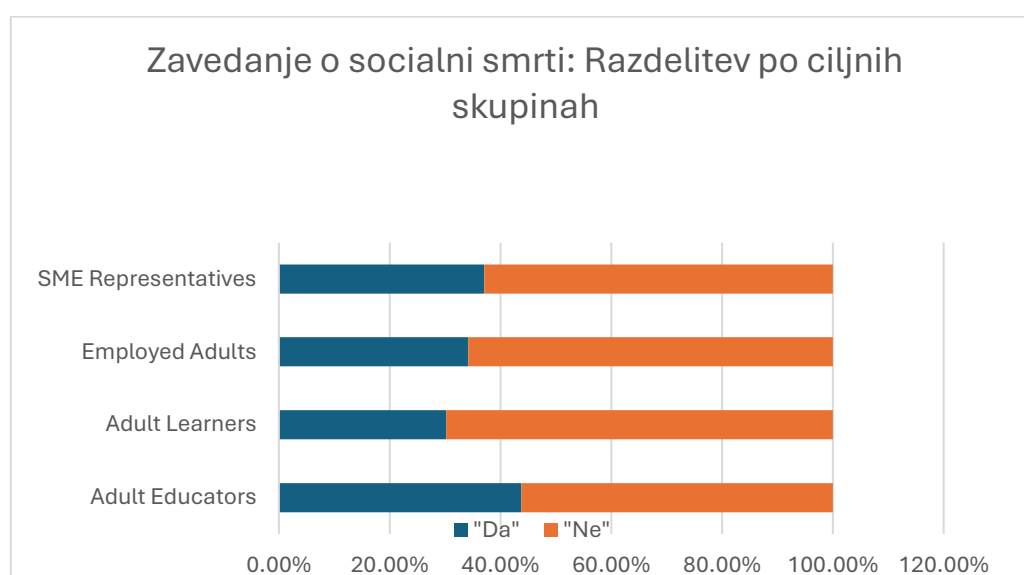
Štiri vprašanja v tej kategoriji so bila:

- *V1: V ključnih značilnostih je socialna smrt opredeljena kot stanje "ko ljudje nimajo več upanja, da bi se vključili v družbene vloge, in veljajo za mrtve, čeprav so biološko živi; ljudje z izgubljenim občutkom pripadnosti skupini, kulturi ali kraju pod pritiskom okoliščin". Ali ste na splošno že slišali za izraz "socialna smrt"?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*
- *V2: Ali ste na področju izobraževanja odraslih (v anketah za izobraževalce odraslih in udeležence izobraževanja odraslih) in na delovnem mestu (v anketah za zaposlene odrasle in predstavnike MSP) že slišali za izraz "socialna smrt"?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*
- *V3: Ali menite, da je na podlagi zgornje opredelitve socialno smrt mogoče preprečiti?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*
- *V4: Ali kot izobraževalec odraslih/učenci se odraslih/zaposleni odrasli/predstavniki MSP poznate kakšne strategije, ki lahko zmanjšajo tveganje socialne smrti na področju izobraževanja odraslih (za izobraževalce odraslih in udeležence izobraževanja odraslih) ali na delovnem mestu (za predstavnike MSP in zaposlene odrasle)?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*

Slika 1 prikazuje skupne odgovore na 1. vprašanje vseh anketirancev v vsaki državi. Velika večina (64,2 %) anketirancev ni poznala izraza "socialna smrt", kar kaže na potrebo po večji ozaveščenosti in izobraževanju. Medtem ko je 35,8 % vprašanih navedlo, da so za ta izraz že slišali, je v splošnem razumevanju tega pojava še vedno precejšnja vrzel. Ozaveščenost o "socialni smrti" se med ciljnimi skupinami razlikuje. Stopnja ozaveščenosti med učečimi se odraslimi (30,2 %) in zaposlenimi odraslimi (34,2 %) je nižja kot med izobraževalci odraslih. Ozaveščenost predstavnikov MSP (37,1 %) je primerljiva z ozaveščenostjo zaposlenih odraslih. Pri izobraževalcih odraslih je stopnja ozaveščenosti nekoliko višja (43,8 %) kot pri drugih skupinah. To nakazuje, da bi lahko imele izobraževalne ustanove pomembno vlogo pri širjenju ozaveščenosti.

Dillard in Storberg-Walker (2022) navajata, da obstaja potreba po globljem razumevanju, kako lahko organizacije učinkovito naslavlajo raznolikost in ustvarjajo bolj vključujoče okolje. Trenutno je raznolikost ena od pomembnih prednostnih nalog v izobraževanju, cilj pa je jasen – zaposlene pripraviti, da bodo znali upravljati učni proces v različnih okoljih. Posledica nesprejemanja raznolikosti je izključenost ali ostrakizem, kar lahko, kot je znano, vodi v socialno smrt.

Slika 1: Odgovori na vprašanje 1: Ozaveščenost o socialni smrti: Razdelitev po ciljnih skupinah; vse ciljne skupine (države)

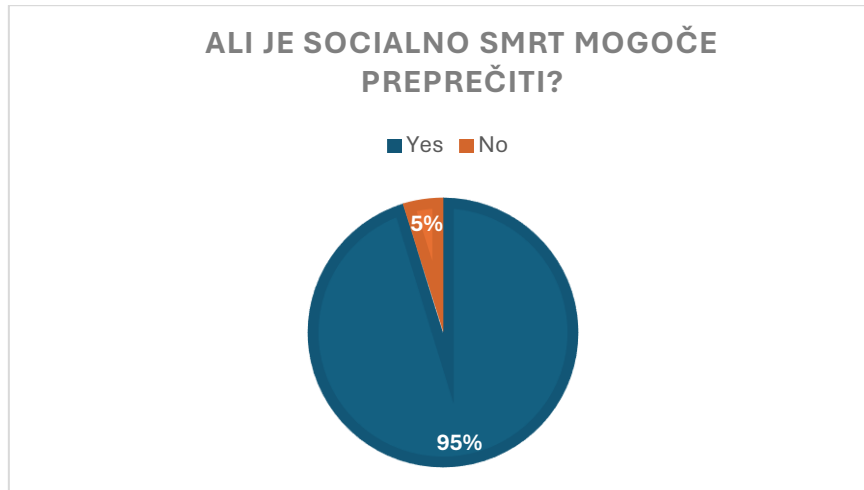

Cilj 2. vprašanja je bil oceniti zavedanje o "socialni smrti" v posebnih poklicnih kontekstih: v izobraževanju odraslih in na delovnem mestu. Cilj je bil ugotoviti, ali so se posamezniki srečali s tem izrazom na svojih področjih dela ali izobraževanja. Na splošno je ozaveščenost o "socialni smrti" tako v izobraževanju odraslih kot na delovnem mestu razmeroma nizka. Raven zavedanja med izobraževalci (15,6 %) in udeleženci izobraževanja odraslih (16,3 %) je podobna. Zaposleni odrasli (34,2 %) in predstavniki MSP (37,1 %) izkazujejo večjo ozaveščenost o "socialni smrti", kar morda kaže na to, da se te skupine v svojem poklicnem življenju pogosteje srečujejo s situacijami, povezanimi s socialno izolacijo ali nepovezanostjo. To nakazuje, da se o tem konceptu v teh poklicnih sferah še ne razpravlja na široko ali se ga ne priznava.

Nekateri raziskovalci ugotavljajo, da je raziskav o inkluzivnem izobraževanju učencev s čustvenimi in/ali vedenjskimi motnjami ter o tem, v kolikšni meri so ti učenci deležni na raziskavah temeljčega poučevanja in podpore v izobraževalnih okoljih, malo. Poleg tega je malo raziskav o praksah, ki se jih pedagogi zavedajo, jih želijo ali zmorejo izvajati in verjamejo, da so učinkovite pri zagotavljanju inkluzivnega poučevanja za učence s čustvenimi in/ali vedenjskimi motnjami. McKenna et al. (2023) Poleg tega raziskave o vključujočih delovnih okoljih kažejo, da vključujoče vodenje zaposlenim pomaga izboljšati njihovo inovativnost pri delu prek posrednih učinkov predanosti in vzajemnosti. (Umrani et al., 2024). V programih usposabljanja bi morali vodje, učitelji in drugi organi poudariti pomen zagotavljanja varnega okolja za socialno izključene udeležence, da bi zmanjšali negativne posledice ostrakizma. (Mikulincer in Shaver, 2009; Yaakobi, 2019).

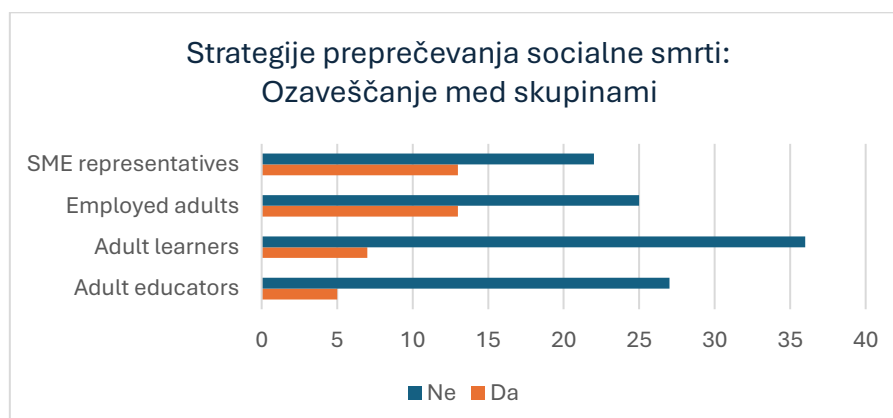
3. vprašanje je bilo osredotočeno na dojetje možnosti preprečevanja. Velika večina (95,3 %) vprašanih meni, da je socialno smrt mogoče preprečiti, kar je prikazano na sliki 2. To se ujema s konceptom "optimistične pristranskosti" v socialni psihologiji. Optimistična pristranskost je kognitivna pristranskost, pri kateri so posamezniki nagnjeni k precenjevanju verjetnosti pozitivnih dogodkov in podcenjevanju verjetnosti negativnih dogodkov. Prepričanje o preprečljivosti socialne smrti kaže na občutek upanja in odpornosti, tudi ko se soočamo z zahtevnim družbenim vprašanjem.

Slika 2: Odgovori na vprašanje 3: Ali je socialno smrt mogoče preprečiti?; vse ciljne skupine (države)

Namen 4. vprašanja je bil ugotoviti, ali anketiranci, ki opravljajo različne vloge v izobraževanju odraslih in na delovnem mestu, poznajo strategije za zmanjšanje tveganja socialne smrti. To vprašanje je raziskovalo raven praktičnega znanja in morebitno potrebo po več praktičnega izobraževanja in virov, odgovori pa so prikazani na sliki 2. Izobraževalci odraslih (33,3 %) izkazujejo višjo raven poznavanja strategij preprečevanja kot učenci (25,6 %). To kaže na potrebo po premostitvi vrzeli v znanju med izobraževalci in učenci. Najnižjo stopnjo ozaveščenosti imajo zaposleni odrasli (21,1 %) in predstavniki MSP (17,1 %). Kljub splošnemu prepričanju o možnosti preprečevanja socialne smrti (kot je razvidno iz 3. vprašanja) anketiranci v vseh štirih skupinah ne poznajo konkretnih strategij za doseganje sprememb.

Slika 3: Odgovori na 4. vprašanje: Strategije preprečevanja socialne smrti: Ozaveščenost med skupinami

4.2. Simptomi, učinki in vzroki

Ta del raziskave je bil osredotočen na zavedanje o simptomih, učinkih in vzrokih. V tej kategoriji so bila zastavljena tri vprašanja:

- *V 1: Glede na raziskave (Borgstrom, 2015; Doğan, 2020) so lahko vzroki socialne smrti pogosto zavrnitev, slabo ravnanje, ostrakizem, izgon, umik podpore skupnosti ali podpore tistih, ki so imeli s posameznikom tesne in stalne odnose. Druga študija (Norwood, 2009) navaja, da je socialna smrt posledica globokih izgub. Ste že slišali za vzroke socialne smrti?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*
- *2: Glede na raziskave (Norwood, 2009) so simptomi socialne smrti izguba identitete, izguba zmožnosti sodelovanja v vsakodnevnih aktivnostih in izguba socialnih odnosov, kar povzroča odcepitev od družbenega življenja. Druga študija navaja (Doğan, 2020), da je vrednost osebe v njenih lastnih očeh globoko izgubljena. Ali ste že slišali za simptome socialne smrti?]*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*
- *V3: (Za odrasle učence in izobraževalce) Glede na raziskave (Wang et al., 2024) vpliv ostrakizma (socialne smrti) na izobraževanje vpliva na učno uspešnost, zmanjšuje občutek socialne pripadnosti učencev in zmanjšuje motivacijo za sodelovanje v učnem procesu, zmanjšuje kognitivno vključenost. Ali se zavedate teh vplivov?*
- *V3: (Za zaposlene odrasle in predstavnike MSP) Glede na raziskave (Wang et al., 2023) vplivi ostrakizma (socialne smrti) na delovnem mestu vplivajo na dobro počutje zaposlenih, porabljajo njihovo čustveno energijo in povzročajo čustveno izčrpanost; vzdušje zaupanja med sodelavci izgine, kar ustvarja neugodno klimo, fluktuacijo zaposlenih, zmanjšuje produktivnost. Ali se zavedate teh vplivov?*
- *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da ali Ne*

Namen 1. vprašanja je bil oceniti splošno ozaveščenost anketirancev o možnih vzrokih socialne smrti. Ugotavljalo je, ali so posamezniki seznanjeni s splošnimi dejavniki, ki prispevajo k temu pojavu, kot so jih opredelile raziskave. Namen vprašanja je bil oceniti raven razumevanja temeljnih vzrokov socialne izolacije in nepovezanosti. Velik del anketirancev (58,8 %) ni bil seznanjen z vzroki socialne smrti. Čeprav je 41,2 % anketirancev poročalo o poznavanju vzrokov, je morda še vedno potrebno dodatno izobraževanje posameznikov o

posebnih dejavnikov, ki prispevajo k socialni smrti. Rezultati kažejo na vrzel v znanju o vzrokih socialne smrti. Ta vrzel bi lahko potencialno povzročila pomanjkanje razumevanja zapletenosti socialne izolacije in potrebe po učinkovitih intervencijah. Znanstvena literatura navaja, da lahko psihološke in čustvene travme, ki jih povzročijo potencialno travmatični življenjski dogodki, ovirajo razvoj osnovnih kognitivnih, čustvenih in vedenjskih kompetenc, potrebnih za uspeh (Blodgett in Lanigan, 2018; Keels et al., 2022). Glavne med temi kompetencami so socialne in čustvene spretnosti, ki so potrebne za razvoj in vzdrževanje podpornih medosebnih odnosov (Dodds, 2013). Na primer, prepoznavanje simptomov ostrakizma in zagotavljanje podpore je lahko precej zahtevno. Včasih namreč posamezniki sčasoma postanejo različno občutljivi za oceno pojava ostrakizma na podlagi – njihovih specifičnih potreb, ki so neizpolnjene, - individualnih razlik in - svoje ocene, kdo in zakaj jih izločuje. Te razlike vodijo v vedenje, ki je namenjeno zadovoljevanju potreb in sega od pretirane socialne pozornosti in dovzetnosti do agresivnosti in antisocialnosti. (Kipling D. Williams, 2007).

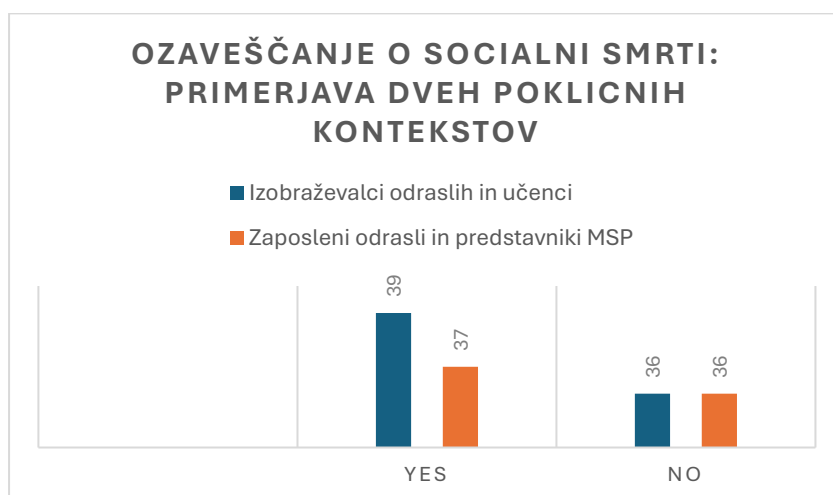
Namen 2. vprašanja je bil oceniti splošno znanje anketirancev o možnih simptomih socialne smrti. Ugotavljalo je, ali so posamezniki seznanjeni s posebnimi kazalniki in izkušnjami, povezanimi s tem pojavom, kot so jih opredelile raziskave. Namen je bil oceniti raven razumevanja znakov in posledic socialne izolacije in nepovezanosti. Velik del anketirancev (55,4 %) ni bil seznanjen s simptomi socialne smrti. Čeprav je 44,6 % anketirancev poročalo o poznavanju simptomov, je morda še vedno potrebno dodatno izobraževanje posameznikov o prepoznavanju znakov socialne smrti. To bi lahko privedlo do zgodnejšega prepoznavanja in posredovanja, kar bi lahko preprečilo negativne posledice socialne izolacije.

Za učinkovito reševanje zapletenosti in izzivov na področju duševnega zdravja je potrebno poglobljeno razumevanje ne le dejavnikov tveganja, temveč tudi zaščitnih dejavnikov, ki krepijo duševno zdravje. (Waid in Urich, 2019). Nekatere znanstvene študije na primer kažejo, da četudi ima izobraževalec znanje o inkluzivnem izobraževanju učencev s čustvenimi in/ali vedenjskimi motnjami, to še ne pomeni, da dejansko zagotavlja inkluzivno izobraževanje učencem, ki ga potrebujejo. (Kauffman in Badar, 2016; McKenna et al., 2023).

Cilj 3. vprašanja je bil oceniti, kako se anketiranci zavedajo posebnih vplivov socialne smrti na njihovo izobraževalno in poklicno okolje. Cilj je bil razumeti, ali so posamezniki seznanjeni

s potencialnimi posledicami socialne izolacije in nepovezanosti na njihovih specifičnih področjih. Vprašanje je bilo diferencirano, saj se vplivi socialne smrti v izobraževalnem okolju in na delovnem mestu bistveno razlikujejo. Zato je predstavitev informacij o posledicah socialne izolacije, specifičnih za posamezen kontekst, zagotovila, da je bilo vprašanje relevantno in smiselno za vsako ciljno skupino. V obeh skupinah se je približno polovica vprašanih (52 % oziroma 50,7 %) zavedala posledic socialne smrti v svojih okoljih, kot je prikazano na sliki 4. To nakazuje, da kljub določeni ravni razumevanja posledic še vedno obstajajo precejšnje vrzeli v znanju. Rezultati poudarjajo potrebo po usmerjenih intervencijah, ki zagotavljajo posebne informacije in podporo tako izobraževalcem/učencem kot zaposlenim posameznikom/predstavnikom MSP za obravnavo posledic socialne smrti specifičnih za njihovo okolje.

Slika 4: Odgovori na vprašanje 3: Ozaveščenost o socialni smrti: Primerjava dveh poklicnih kontekstov

4.3. Državlјanska odgovornost

Ta del raziskuje, kako anketiranci dojemajo socialno smrt kot individualno odgovornost v primerjavi s kolektivno odgovornostjo, ki zahteva podporo skupnosti. Raziskuje njihov občutek sposobnosti in pripravljenost, da kot posamezniki in v okviru skupnosti ukrepajo pri reševanju socialne izolacije. Poleg tega poskuša ugotoviti ovire, ki jih zaznavajo pri vključevanju zavedanja o socialni smrti v izobraževalne programe.

V tej kategoriji so bila zastavljena tri vprašanja:

- *V 1: Državljska angažiranost se nanaša na prostovoljstvo in sodelovanje z drugimi v družbenih organizacijah ali skupnostih za doseganje družbenega dobrega (Zukin et al., 2006; Hsu et al., 2021). Državljska odgovornost je posameznikovo občutenje osebne in družbene odgovornosti za pomoč ljudem v stiski. Ljudje z občutkom državljske odgovornosti raje pomagajo drugim, ki so v stiski (Bresinger et al., 2014; Hsu et al., 2021). Ali menite, da je soočanje s socialno smrtjo nekaj osebnega ali nekaj, pri čemer je potrebna podpora skupnosti?*
 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Za odgovor na to vprašanje moram izvedeti več o konceptu socialne smrti.*
- *V 2: (diferencirano za vse 4 ciljne skupine):*

Ali menite, da lahko kot odrasli učenec kaj storite za zmanjšanje tveganja socialne smrti?

Ali menite, da lahko kot odrasli učenec kaj storite za zmanjšanje tveganja socialne smrti?

Ali menite, da lahko kot zaposlena odrasla oseba kaj storite za zmanjšanje tveganja socialne smrti?

Ali menite, da lahko kot predstavnik MSP kaj storite za zmanjšanje tveganja socialne smrti?

 - *Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da; Ne*
- *V 3: Katera od naslednjih možnosti je po vašem mnenju dejavnik, ki zmanjšujejo verjetnost vključevanja pojavov socialne smrti v učne načrte izobraževanja odraslih? (izberite do tri dejavnike)*
 - *Možni odgovori: Nepripravljenost udeležencev izobraževanja odraslih, da bi se usposabljali na temo socialne smrti; subtilna narava socialne smrti, zaradi katere jo je težko odkriti in pripraviti ukrepe; pomanjkanje javnega znanja o pojavu socialne smrti; pomanjkanje pobud, ki bi podpirale vključevanje socialne smrti v učne načrte izobraževanja odraslih; pomanjkanje raziskav na področju socialne smrti; pomanjkanje izobraževanja.*

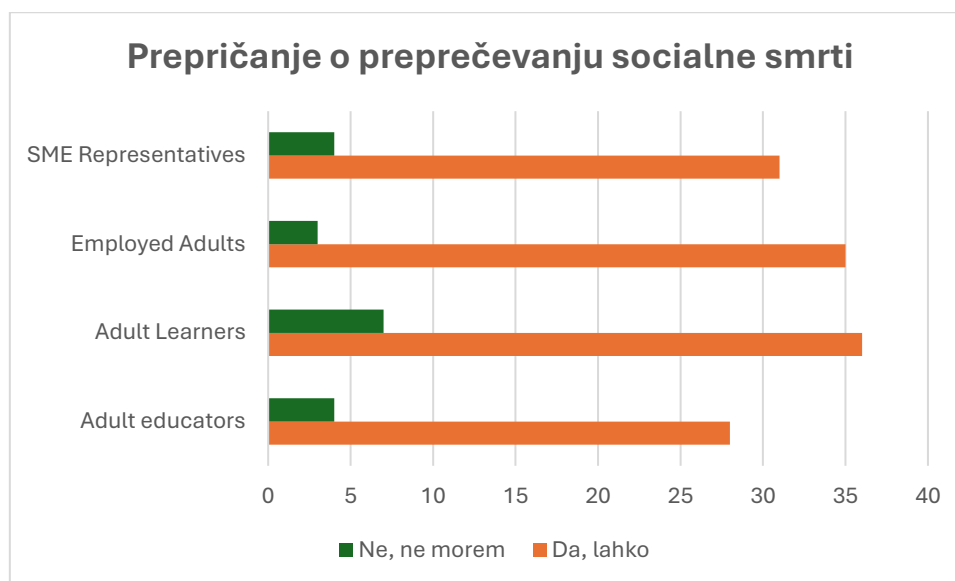
Namen 1. vprašanja je bil raziskati ali anketiranci dojemajo socialno smrt kot individualno ali kolektivno odgovornost. Z njim smo želeli ugotoviti, ali posamezniki menijo, da je preprečevanje socialne smrti predvsem njihova osebna odgovornost ali pa zahteva širšo podporo in ukrepanje skupnosti. Velika večina (70,3 %) anketirancev meni, da preprečevanje socialne smrti zahteva podporo skupnosti. Razmeroma majhen odstotek (10,8 %) anketirancev meni, da je socialna smrt izključno osebno vprašanje. Skoraj petina (18,9 %) anketirancev je izrazila potrebo po dodatnih informacijah o konceptu socialne smrti, preden

izrazijo svoje mnenje. To kaže na potrebo po večji ozaveščenosti in izobraževanju o tem vprašanju.

Kot poudarja Ornstein (2017), imamo vsi pravico do razvoja, rasti in socialne pravičnosti. Iz tega izhaja potreba po izobraževanju posameznikov in spodbujanju ozaveščenosti. Pri spodbujanju družbene pravičnosti imata lahko svetovanje in izobraževanje osrednjo vlogo pri a) raziskovanju psiholoških vprašanj iz družbenega, kulturnega in političnega konteksta; b) usmerjanju družbene pravičnosti k obravnavi družbene neenakosti in dejavnikov prikrajšanosti; c) pomoči posameznikom pri premagovanju ovir, ki trajno vplivajo na njihovo duševno zdravje; in d) osredotočanju na družbene spremembe zaradi spreminjanja posameznikov in obratno. (Cheguvera in Arur, 2024).

Namen 2. vprašanja je bil oceniti občutek za sposobnost za osebno delovanje in prepričanje anketirancev, da lahko v okviru svojih vlog prispevajo k preprečevanju socialne smrti. Z zastavitvijo tega vprašanja vsaki ciljni skupini (izobraževalci odraslih, učeči se odrasli, zaposleni odrasli in predstavniki MSP) je bil cilj ankete razumeti stališča, ki so značilna za posamezno vlogo, saj ima vsaka skupina posebne odgovornosti in priložnosti za reševanje socialne izolacije. Z vprašanjem v njihovem posebnem kontekstu smo poskušali ugotoviti morebitne razlike v zaznavanju pristojnosti in zmožnosti prispevanja. Izobraževalci odraslih izražajo najvišjo stopnjo zaupanja v svojo sposobnost preprečevanja socialne smrti (87,5 %). Odstotek odgovorov "da" je med udeleženci izobraževanja odraslih, zaposlenimi odraslimi in predstavniki MSP izjemno podoben (84,4 %, 92,1 % oziroma 88,6 %), kot je prikazano na sliki 5. Ugotovitve poudarjajo splošen občutek opolnomočenja in sposobnosti za delovanje v vseh skupinah, kar kaže na to, da posamezniki verjamejo, da lahko pozitivno vplivajo na preprečevanje socialne smrti.

Slika 5: Odgovori na vprašanje 2: Prepričanje o preprečevanju socialne smrti

Cilj 3. vprašanja je bil opredeliti ključne skrbi in izzive, ki jih anketiranci zaznavajo pri vključevanju izobraževanja o socialni smrti in strategij preprečevanja v njihovo izobraževalno in delovno okolje. Vprašanje je bilo diferencirano glede na ciljne skupine, da bi zagotovili ustreznost glede na kontekst, saj se izzivi in skrbi, povezani z vključevanjem izobraževanja o socialni smrti, verjetno razlikujejo glede na poseben kontekst (izobraževanje in delovno mesto). S prilagajanjem vprašanja posameznim skupinam je bil cilj raziskave pridobiti natančnejše razumevanje ovir, s katerimi se srečujejo. Ker je cilj kampanje za ozaveščanje o socialni smrti predstaviti ciljno usmerjene rešitve, opredelitev posebnih skrbi vsake skupine pomaga pri razvoju ciljno usmerjenih ukrepov in strategij, ki obravnavajo njihove edinstvene izzive in ovire.

V nekaterih skupinah se skrbi prekrivajo, na primer pomanjkanje ozaveščenosti in pomanjkanje pobud za podporo vključevanju izobraževanja o socialni smrti. Pomanjkanje znanja javnosti o socialni smrti in pomanjkanje ozaveščenosti med vodstvom sta v vseh skupinah dosledno navedena kot glavna razloga za zaskrbljenost. Izobraževalci poudarjajo pomen virov in pobud za podporo izobraževanju o socialni smrti ter možnost odpora učencev. Udeleženci izobraževanja izražajo zaskrbljenost zaradi stigmatizacije in pomanjkanja ozaveščenosti ter prepričanja, da je socialna smrt neozdravljiva težava. Zaskrbljenost na delovnem mestu se vrti okoli pomanjkanja izobraževanja, omejenih virov in pomanjkanja motivacije med zaposlenimi. Analizirani podatki so prikazani na sliki 6.

Slika 6: Odgovori na vprašanje 3: Zaskrbljenost glede izobraževanja o socialni smrti: Razlike med vlogami

4.4. Zunanja podpora/ razpoložljive informacije

Namen tega poglavja je oceniti predhodno izpostavljenost anketirancev informacijam o socialni smrti ter njihovo zaznano potrebo po dodatnih virih in izobraževalnem gradivu. Ocenjen je tudi pomen kampanj za ozaveščanje o socialni smrti pri povečevanju znanja in razumevanja tega pojava v smislu povpraševanja po kampanjah in njihove zaznane vrednosti.

V tem delu je bilo zastavljenih pet vprašanj:

- V 1: Ali so vam že kdaj posredovali splošne informacije o socialni smrti?
 - Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da; Ne
- V 2: Ali ste že kdaj prejeli informacije o socialni smrti v svojem jeziku?
 - Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da; Ne
- V 3: Ali menite, da je treba imeti več informacij o pojavu socialne smrti?
 - Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da; Ne

- V 4: S kampanjo ozaveščanja o socialni smrti želi projekt CARE povečati zaupanje in kohezijo v družbi, pri čemer poudarja, da izobraževalci in delodajalci prevzemajo svoj del odgovornosti za doseganje kazalnikov vključevanja, ki vplivajo na pričakovano produktivno poklicno pot odraslih udeležencev izobraževanja in na njihovo sodelovanje v skupnosti. Ali menite, da vam lahko kampanje za ozaveščanje o socialni smrti pomagajo, da se naučite več o pojavu socialne smrti?
 - Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Da; Ne
- Vprašanje 5: Čemu dajete prednost pri vsebini kampanj za ozaveščanje o socialni smrti? Izberite tri najpomembnejše teme.
 - Anketiranci so lahko izbrali enega od naslednjih odgovorov: Opredelitev socialne smrti; Razvoj sheme socialne izolacije; Simptomi, vplivi in povzročitelji; Intervencijske strategije; Priporočila za ravnanje v primeru socialne smrti; Sposobnost prepoznavanja obstoja socialne smrti.

V 1. vprašanju so anketiranci ugotavljali, ali so bili predhodno izpostavljeni splošnim informacijam o socialni smrti. Z njim smo želeli ugotoviti, ali so se posamezniki z informacijami o tem pojavu srečali iz različnih virov, vključno z mediji, izobraževalnim gradivom ali osebnimi izkušnjami. Namen je bil oceniti izhodiščno raven ozaveščenosti in razumevanja socialne smrti v ciljni skupini. Velika večina (81,1 %) anketirancev je navedla, da niso bili seznanjeni s splošnimi informacijami o socialni smrti. Podatki kažejo na vrzel v dostopu do informacij o socialni smrti. Ta vrzel bi lahko prispevala k nerazumevanju in omejenim zmožnostim posameznikov, da se učinkovito spopadejo s socialno izolacijo.

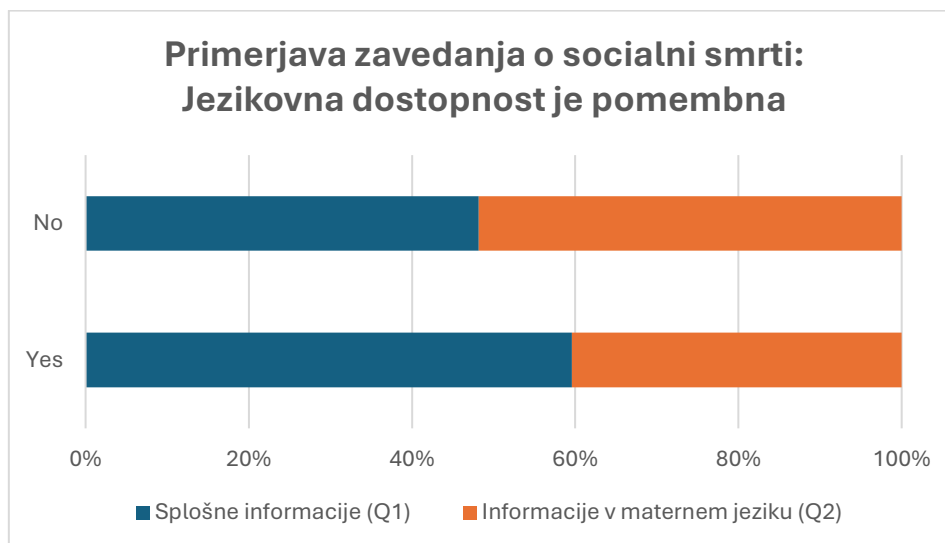
Eden od učinkovitih načinov širjenja informacij so kampanje. Glede na to, kako pomembno je, da se takšne informacije pravilno posredujejo javnosti, je treba po Pirkis et al. (2017) poskrbeti, da izvajalci kampanj prejmejo pravilne informacije o kampanjah. Tisti, ki pripravljajo in izvajajo kampanje, morajo informacije skrbno ovrednotiti. Potrebna so vrednotenja, ki uporabljajo stroge načrte za ocenjevanje najpomembnejših rezultatov. V teh vrednotenjih je treba podrobno preučiti naravo posameznih kampanj. Upoštevati je treba tudi doseg kampanj, da ugotovimo, ali je upravičeno pričakovati, da bodo dosegle želeni učinek. (Pirkis et al., 2017).

Namen **drugega** vprašanja je bil oceniti, ali so bili anketiranci izpostavljeni informacijam o socialni smrti v svojem maternem jeziku. Osredotočili smo se je na dostopnost

in razpoložljivost virov in informacij v jeziku, ki ga posamezniki zlahka razumejo. Podatki poudarjajo veliko jezikovno oviro pri dostopu do informacij o socialni smrti, saj je le majhen odstotek (12,8 %) anketirancev poročal, da so naleteli na takšne informacije v svojem jeziku. Od 19 anketirancev, ki so poročali, da so informacije prejeli v svojem jeziku, jih 18 prihaja iz Slovenije. Nesorazmerna zastopanost slovenskih anketirancev glede prejemanja informacij v svojem jeziku kaže na to, da so jezikovno specifični viri in informacije v Sloveniji morda lažje dostopni v primerjavi z drugimi državami. To je lahko posledica dejavnikov, kot so vladne pobude, zagovorniške skupine ali posebni kulturni konteksti.

Ugotovitve iz 2. vprašanja potrjujejo rezultate iz prvega vprašanja, kjer je večina (81,1 %) anketirancev navedla, da niso prejeli nobenih splošnih informacij o socialni smrti. To nakazuje, da je pomanjkanje informacij o socialni smrti še večje zaradi omejene razpoložljivosti virov v različnih jezikih. Vendar pa je število anketirancev, ki so naleteli na informacije v svojem jeziku, bistveno manjše, kar kaže na širšo vrzel v jezikovni dostopnosti, kar je prikazano na sliki 7.

Slika 7: Odgovori na vprašanji 1 in 2: primerjava zavedanja o socialni smrti: Pomembna je jezikovna dostopnost

Namen 3. vprašanja je bil oceniti, kako anketiranci zaznavajo potrebo po dodatnih informacijah o socialni smrti. Raziskovalo je, ali posamezniki menijo, da je na voljo premalo virov ali znanja o tem pojavu. Cilj je bil razumeti stopnjo povpraševanja po dodatnem izobraževanju in prizadevanjih za ozaveščanje. Velika večina (96,6 %) anketirancev meni, da obstaja potreba po dodatnih informacijah o socialni smrti. To pomeni veliko povpraševanje po izobraževalnih virih, kampanjah ozaveščanja in pobudah, ki obravnavajo to zapleteno

vprašanje. Le 3,4 % anketirancev meni, da je dovolj informacij že na voljo. To kaže na morebitno pomanjkanje ozaveščenosti o obstoječih virih in gradivih ali pa odraža mnenje, da trenutne informacije niso dovolj izčrpne ali dostopne.

Namen 4. vprašanja je bil ugotoviti, kako anketiranci dojemajo potencialni učinek kampanj za ozaveščanje o socialni smrti pri izboljšanju njihovega razumevanja tega pojava. Z njim smo želeli ugotoviti, ali posamezniki menijo, da bi te kampanje lahko služile kot dragoceno orodje za izobraževanje in pridobivanje znanja. Velika večina (96,6 %) anketirancev meni, da jim lahko kampanje za ozaveščanje o socialni smrti pomagajo pridobiti več informacij o socialni smrti. To kaže na veliko dovzetnost za takšne kampanje in priznavanje njihovega potenciala za povečanje znanja in razumevanja.

Rezultati 4. vprašanja potrjujejo ugotovitve tretjega vprašanja, v katerem so anketiranci večinoma izrazili potrebo po več informacijah o socialni smrti. Močno prepričanje o vrednosti kampanj ozaveščanja kaže na pripravljenost za sodelovanje pri teh pobudah ter povpraševanje po dodatnih virih in informacijah.

Namen 5. vprašanja je bil ugotoviti, kakšne so želje anketirancev glede vsebine kampanj za ozaveščanje o socialni smrti. Z njim smo želeli ugotoviti, katere teme so po njihovem mnenju najpomembnejše za vključitev v te kampanje, da bi bila njihova učinkovitost pri ozaveščanju in spodbujanju razumevanja čim večja. V vseh štirih ciljnih skupinah so tri najpogosteje prednostno obravnavana vsebinska področja:

1. Simptomi, učinki in povzročitelji (skupaj 68 omemb)
2. Priporočila za ravnanje v primeru socialne smrti (skupaj 60 omemb)
3. Opredelitev socialne smrti (55 omemb)

Izobraževalci odraslih dajejo prednost razumevanju temeljnih konceptov socialne smrti, vključno z njeno opredelitvijo, njenimi učinki in dejavniki, ki k njej prispevajo. Še posebej jih zanimajo "simptomi, vplivi in povzročitelji" socialne smrti ter "sposobnost prepoznavanja obstoja socialne smrti". Cenijo tudi vire, ki zagotavljajo praktične "intervencijske strategije", saj se zavedajo, da se morajo opremiti z orodji za učinkovito obravnavo socialne izolacije v izobraževalnih okoljih. Pomemben se jim zdi tudi razvoj "sheme socialne izolacije", saj jim pomaga razumeti dinamiko in procese, ki prispevajo k socialni izolaciji.

Odrasli učenci dajejo velik poudarek praktičnim napotkom in rešitvam. Njihovi najpomembnejši prednostni nalogi sta "Priporočila, kako se spopasti s socialno smrtjo" in "Sposobnost prepoznavanja obstoja socialne smrti". Želijo vedeti, kako se soočiti s temvprašanja, in prepoznati morebitne znake socialne izolacije pri sebi in drugih. "Razvoj sheme socialne izolacije" je prav tako ključna prednostna naloga učencev, kar odraža njihovo zanimanje za razumevanje procesa, kako se socialna izolacija razvije.

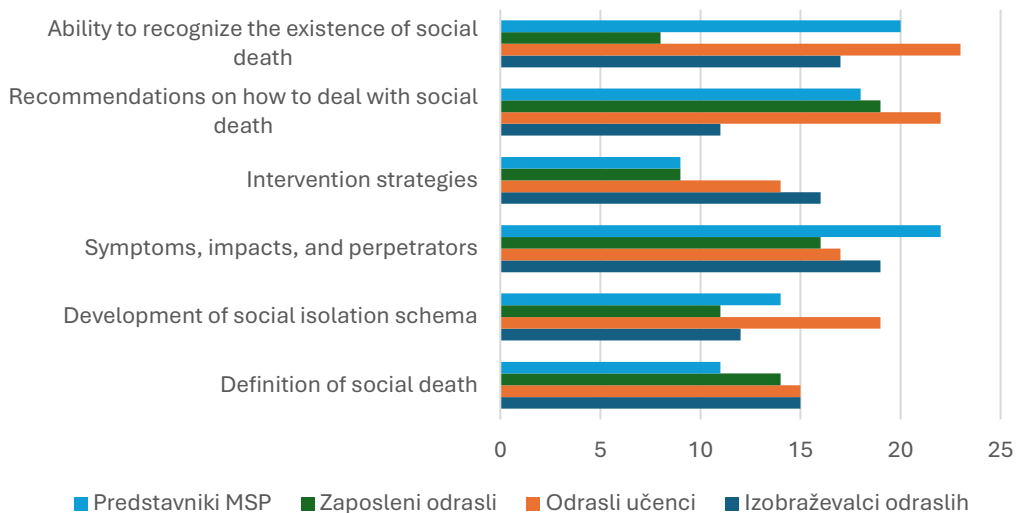
Podobno kot druge skupine tudi predstavniki MSP dajejo prednost razumevanju temeljnih konceptov socialne smrti, zlasti "simptomov, učinkov in povzročiteljev". Poudarjajo tudi pomen praktičnih rešitev in si želijo prejeti "Priporočila o tem, kako se spopasti s socialno smrtjo". Poleg tega poudarjajo, da morajo biti sposobni "prepoznati obstoj socialne smrti" na delovnem mestu, kar kaže na njihovo željo po orodjih in strategijah za prepoznavanje in obravnavo morebitnih znakov socialne izolacije v njihovih organizacijah.

Zaposleni odrasli dajejo prednost razumevanju ključnih vidikov socialne smrti, pri čemer se osredotočajo na "simptome, učinke in povzročitelje" ter "opredelitev socialne smrti". Zanimajo jih tudi praktični napotki in "priporočila, kako se spopasti s socialno smrtjo". Čeprav cenijo "Intervencijske strategije" in "Sposobnost prepoznavanja obstoja socialne smrti", jih v primerjavi z drugimi skupinami štejejo za manj nujne prednostne naloge.

Čeprav ima vsaka ciljna skupina svoje posebne prednostne naloge, je vsem štirim skupinam skupna rdeča nit, kot je prikazano na sliki 8: cenijo pomen razumevanja temeljnih vidikov socialne smrti (opredelitev, simptomi, učinki), iskanje praktičnih rešitev (priporočila, intervencijske strategije) in sposobnost prepoznavanja socialne izolacije. Te skupne prednostne naloge poudarjajo potrebo po celovitih kampanjah, ki zagotavljajo kombinacijo informacij, praktičnih navodil in orodij za opolnomočenje posameznikov pri reševanju socialne izolacije v različnih kontekstih.

Slika 8: Odgovori na vprašanje 5: Določanje prednostnih vsebin za ozaveščanje o socialni smrti: Razdelitev po skupinah

Prednostno razvrščanje vsebine za ozaveščanje o družbeni smrti: Razdelitev po skupinah

5. Sklepi

Namen poročila o začetni raziskavi za ugotavljanje osnovne ravni ozaveščenosti o socialni smrti je bil razumeti znanje, stališča in dojemanje izobraževalcev odraslih, udeležencev izobraževanja, zaposlenih odraslih in predstavnikov MSP v zvezi s socialno smrtjo. Namen raziskave je bil oceniti njihovo obstoječo ozaveščenost, ugotoviti vrzeli v znanju, raziskati njihovo dojemanje odgovornosti in oceniti potrebo po kampanji za ozaveščanje o socialni smrti.

Poročilo je uspešno doseglo svoj cilj, tj. oceniti trenutno raven ozaveščenosti o socialni smrti v različnih ciljnih skupinah. Čeprav je bila velikost vzorca omejena, je zasnova raziskave zagotovila dragocen vpogled v izzive in priložnosti, povezane z ozaveščanjem in spodbujanjem ukrepov za preprečevanje socialne smrti.

V poročilu je bila uporabljena metodologija kvantitativne raziskave, s katero so bili zbrani podatki od 148 anketirancev v Latviji, na Cipru in v Sloveniji. Vzorec je bil raznolik glede na starost in poklicne vloge. Podatki so bili analizirani z opisno statistiko, da bi ugotovili ključne trende in vzorce.

Raziskava je pokazala, da so vse ciljne skupine zelo slabo ozaveščene o socialni smrti. To kaže na nujno potrebo po večjem izobraževanju in pobudah za ozaveščanje, da uspešno naslovimo to vprašanje. Medtem ko so izobraževalci odraslih pokazali nekoliko večjo ozaveščenost, je treba precej razširiti ozaveščenost med udeleženci izobraževanja odraslih, zaposlenimi odraslimi in predstavniki MSP.

Ugotovitve kažejo na zmerno stopnjo ozaveščenosti o simptomih, učinkih in vzrokih socialne smrti. Vendar pa obstaja izrazita potreba po bolj poglobljenem razumevanju in znanju o teh vidikih. Poleg tega anketiranci jasno menijo, da je socialna smrt mogoče preprečiti, kar kaže na možnost pozitivnih sprememb.

Večina anketirancev meni, da je za socialno smrt potrebna podpora skupnosti in kolektivno delovanje. To kaže na zavedanje, da je reševanje socialne izolacije skupna odgovornost. Vendar pa obstaja tudi velika potreba po izobraževanju in virih, ki bi posameznike opolnomočili za ukrepanje v njihovih vlogah in skupnostih.

Anketiranci so večinoma izrazili potrebo po več informacijah o socialni smrti in potrdili potencialno vrednost kampanj za ozaveščanje pri širjenju znanja. Prednost so dali

informacijam, ki zagotavljajo natančno opredelitev, praktične strategije in orodja za prepoznavanje in obravnavanje socialne izolacije. Vendar je jezikovna dostopnost še vedno velik izziv, saj je večina anketirancev poročala, da niso našli informacij o socialni smrti v svojem jeziku.

Študija ima več omejitev. Prvič, temeljila je na razmeroma majhnem vzorcu posameznikov. Drugič, temeljila je na enkratni oceni, kar omejuje možnost spremljanja sprememb v ozaveščenosti in stališčih skozi čas.

Prihodnje raziskave bi morale biti usmerjene v odpravo teh omejitev. Bistveno je zbiranje podatkov na bolj reprezentativnem vzorcu, vključno s posamezniki z različnim izobrazbenim ozadjem. Poleg tega so potrebne longitudinalne študije za spremljanje sprememb v ozaveščenosti, stališčih in vedenju skozi čas. Za bogatejši vpogled v posameznikove izkušnje in zaznave je mogoče vključiti kvalitativne raziskave. Poleg tega je treba v prihodnjih raziskavah preučiti izzive in priložnosti vključevanja izobraževanja o socialni smrti v različne kontekste in razvoja ciljno usmerjenih intervencij.

6. Literatura

7. Arbour, M., Walker, K., Houston, J. (2023). Trauma-Informed Pedagogy: Instructional Strategies to Support Student Success. Wiley Online library. *Journal of Midwifery & Women's Health*, 69 (1): 25-32. <https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1111/jmwh.13539>
8. Auais, M., Fadi Al-Zoubi, F., Matheson, A., Brown, K., Magaziner, J., French, D.S. (2019). Understanding the role of social factors in recovery after hip fractures: A structured scoping review. *Health Soc. Care Community* 27(6), 1375–1387.
9. Bai, Y., Lu, L., & Lin-Schilstra, L. (2022). Auxiliaries to abusive supervisors: The spillover effects of peer mistreatment on employee performance. *Journal of Business Ethics*, 178, 219–237.
10. Bresinger J., Gullan R., Chakars J. (2014). The news media and new media: The Internet's effect on civic engagement. *Media Psychology Review*, 8(1), 654–674.
11. Cheguvera, N., Arur, A.A. (2024). Exploring How Gender and Culture Shape the Lived Experiences of Indian Clients with Emotional Abuse: A Social Justice Approach to Counselling. *Int J Adv Counselling* 46, 538–566. <https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1007/s10447-024-09561-4>
12. Dillard, N., Storberg-Walker, J. (2022). Co-Conspirators: The Journey of Two Educators to Engage JEDI Within Critical Leadership Education. In: Marques, J., Dhiman, S. (eds) *Leading With Diversity, Equity and Inclusion. Future of Business and Finance*. Springer, Cham. https://doi-org.resursi.rtu.lv/10.1007/978-3-030-95652-3_19
13. Doğan, R. (2020). Can Honor Killings Be Explained With the Concept of Social Death? Reinterpreting Social Psychological Evidence. *Homicide Studies*, 24(2), 127-150. <https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1177/1088767919827344>
14. Edwards, A. A., Steacy, L. M., Siegelman, N., Rigobon, V. M., Kearns, D. M., Rueckl, J. G., Compton, D. L. (2022). Unpacking the unique relationship between set for variability and word reading development: Examining word- and child-level predictors of performance. *Journal of Educational Psychology*, 114(6), 1242–1256. <https://doi.org/10.1037/edu000069>.
15. Ghane, G., Zare, Z., Shahsavari, H. et al. (2024). The process of social death in patients with hip fracture. *Sci Rep* 14, 1707. <https://doi-org.resursi.rtu.lv/10.1038/s41598-023-50115-2>
16. Hsu, P.-C., Chang, I.-H., & Chen, R.-S. (2021). The Impacts of College Students' Civic Responsibility on Civic Engagement via Online Technology: The Mediations of Civic Learning and Civic Expression. *Sage Open*, 11(3). <https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1177/21582440211031909>
17. Huang, W., & Yuan, C. (2023). Workplace ostracism and helping behavior: A cross-level investigation. *Journal of Business Ethics*, 1–14.
18. Kauffman, J. M., & Badar, J. (2016). It's instruction over place-not the other way around! *Phi Delta Kappan*, 98(4), 55–59. <https://doi-org.datubazes.lanet.lv/10.1177/0031721716681778>
19. Kipling D. Williams. (2007). Ostracism: The Kiss of Social Death. Wiley Online Library, *Social and Personality Psychology Comapass*, 1(1): 236-247. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2007.00004.x>

20. Králová, J. (2015). What is social death? *Contemporary Social Science*, 10(3), 235–248. <https://doi.org/10.1080/21582041.2015.1114407>
21. Liu, C., Li, H., & Li, L. (2022). Examining the curvilinear relationship of job performance, supervisor ostracism, and turnover intentions. *Journal of Vocational Behavior*, 138, 103787.
22. Lyu, Y., & Zhu, H. (2019). The predictive effects of workplace ostracism on employee attitudes: A job embeddedness perspective. *Journal of Business Ethics*, 158, 1083–1095.
23. McDaniel LR, Morris C. (2020) The second victim phenomenon: how are midwives affected? *J Midwifery Womens Health*. 65(4): 503-511. doi:10.1111/jmwh.13092
24. McKenna, W.J., Newton, X. Brigham, F. (2023). Impact of co-teaching on general educator self-reported knowledge and use of inclusive practices for students with emotional and behavioral disabilities: A pilot investigation. Willey Online library. *Psychology in the Schools*, V 60, 8, pp. 2782-2794. <https://doi.org/resursi.rtu.lv/10.1002/pits.22890>
25. Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2009). Boosting attachment security to promote mental health, prosocial values, and inter-group tolerance. *Psychological Inquiry*, 18, 139–156. <https://doi.org/10.1080/10478400701512646>
26. Norwood, F. (2009). *The Maintenance of Life: Preventing Social Death through Euthanasia Talk and End-of-Life Care - Lessons from the Netherlands*. Durham, NC: Carolina Academic Press.
27. Pirkis, J., Rossetto, A., Nicholas, A., Ftanou, M., Robinson, J., & Reavley, N. (2017). Suicide Prevention Media Campaigns: A Systematic Literature Review. *Health Communication*, 34(4), 402–414. <https://doi.org/10.1080/10410236.2017.1405484>
28. Simandan, D. (2021). Social capital, population health, and the gendered statistics of cardiovascular and all-cause mortality. *SSM-Popul. Health* 16, 100971.
29. Steele, C., Kidd, D. C., Castano, E. (2015). On social death: Ostracism and the accessibility of death thoughts. *Death Stud.* 39(1), 19–23.
30. Waid J, Uhrich M. (2019). A scoping review of the theory and practice of positive Youth Development. *Br J Soc Work.*;50(1):5–24.
31. Yaakobi, E. (2019). Fear of death mediates ostracism distress and the moderating role of attachment internal working models. Willey Online Library, *European Journal of Social Psychology*, 49 (3): 645-657. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2532>
32. Zukin C., Keeter S., Andolina M., Jenkins K., Carpini M. X. D. (2006). *A new engagement? Political participation, civic life, and the changing American citizen*. Oxford University Press.

PRILOGA 1

Adult Educators:

This survey has been designed in order to identify the needs and challenges about the social death phenomenon from the perspective of adult educators. The survey will take 10-15 minutes to complete. Thank you very much for your participation in advance.

Note: *The data obtained will be STRICTLY used for research purposes.*

During the study, the data will be collected, stored and analyzed on an online platform. The essential steps have been adopted to ensure the protection of the personal data and the sensitive information, based on the following Regulation and Directive.

Regulation (EU) 2016/679 for the protection of individuals regarding the processing of personal data and the free movement of such data and repealing Directive 95/46 / EC (General Data Protection Regulation).

By completing and submitting the questionnaire, you consent to the collection, storage, and processing of your personal data.

Section 1: Demographic Questions

Q1: What is your gender?

-Male

-Female

-Non-binary

-Prefer not say

Q2: What is your age-range?

-18-24

-25-34

-35-44

-45-54

-55+

Q3: What is your highest level of education?

-I did not complete secondary/ high school

- High school or baccalareate or A- levels
- Professional qualification
- Bachelor's degree or similar
- Masters or Doctoral degree

Q4: What is your country of residence?

- Latvia
- Cyprus
- Slovenia

Section 2: Awareness-based Questions

The key features identify Social Death as "when people no longer have any hope of engaging in social roles and are considered dead while biologically alive; people with a lost sense of belonging to a group, culture or place under the pressure of circumstances".

Q5: In general terms, have you heard about the term 'social death' before?

- Yes
- No

Q6: In the field of adult education, have you heard about the term 'social death' before?

- Yes
- No

Q7: Based on the definition provided above, do you think social death is preventable?

- Yes
- No

Q8: As an adult educator, do you know any strategies that can reduce the risk of social death within the field of adult education?

Section 3: Symptoms, Impacts, and Causes

According to research (Borgstrom, 2015; Doğan, 2020), the causes of social death can often be rejection, maltreatment, ostracism, expulsion, the withdrawal of community support, or the support of those who had close and continuous relationships with the individual in question. Another study (Norwood, 2009) indicates that social death is caused by deep losses.

Q9: Have you heard about the causes of social death before?

-Yes

-No

According to research (Norwood, 2009), the symptoms of social death are loss of identity, loss of ability to participate in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life. Another study indicates (Doğan, 2020) that a person's value in his own eyes is profoundly lost.

Q10: Have you heard about the symptoms of social death before?

-Yes

-No

According to the research (Wang et al., 2024), the impact of ostracism (social death) on education affects academic performance, it reduces the students' sense of social belonging, as well as reduces the motivation to participate in the learning process, reduces cognitive involvement.

Q11: Are you aware of those impacts?

-Yes

-No

Section 4: Civic Responsibility

Civic engagement refers to volunteering and working with others within social organizations or communities to achieve social good (Zukin et al., 2006; Hsu et al., 2021). Civic responsibility is one's feeling about one's personal and social responsibility for helping those in need. People with civic responsibility prefer helping others who are in need (Bresinger et al., 2014; Hsu et al., 2021).

Q12: Do you think social death is something personal, or is it something that requires community support?

-Personal

-Requires community support

-I need to learn more about social death concept to answer this question

Q13: Do you think, as an adult educator, you can do something to reduce the risk of social death?

-Yes I can

-No I cannot

Q14: Which of the following options is among your concerns that reduces the likelihood of integrating social death phenomena within adult education curricula? (please choose up to 3 concerns)

-Lack of education

-Lack of research in the field of social death

-Lack of initiatives that support the integration of social death within adult education curricula

-Lack of public knowledge on the social death phenomenon

-Social death's subtle nature - making it difficult to detect and develop intervention

-Adult learners' unwillingness to get trained on the social death topic

Section 5: External Support/ Available Information

Q15: Have you been provided with general information about social death before?

-Yes

-No

Q16: Have you been provided with information about social death in your own language before?

-Yes

-No

Q17: Do you think there is a need to have more information about the social death phenomenon?

-Yes

-No

With the social death awareness campaign, the CARE project aims to enhance trust and cohesion in society, emphasising that educators and employers take responsibility for supplementing inclusion indicators that impend adult learners' expected productive careers and community engagement efforts.

Q18: Do you think social death awareness campaigns can help you to learn more about the social death phenomenon?

-Yes

-No

Q18: What do you prioritize within the content of social death awareness campaigns?
Please choose the 3 most important ones.

- Definition of social death
- Development of social isolation schema
- Symptoms, impacts, and perpetrators
- Intervention strategies
- Recommendations on how to deal with social death
- Ability to recognize the existence of social death

SME representatives:

This survey has been designed in order to identify the needs and challenges about the social death phenomenon from the perspective of SME representatives. The survey will take 10-15 minutes to complete. Thank you very much for your participation in advance.

Note: *The data obtained will be STRICTLY used for research purposes.*

During the study, the data will be collected, stored and analyzed on an online platform. The essential steps have been adopted to ensure the protection of the personal data and the sensitive information, based on the following Regulation and Directive.

Regulation (EU) 2016/679 for the protection of individuals regarding the processing of personal data and the free movement of such data and repealing Directive 95/46 / EC (General Data Protection Regulation).

By completing and submitting the questionnaire, you consent to the collection, storage, and processing of your personal data.

Section 1: Demographic Questions

Q1: What is your gender?

- Male
- Female
- Non-binary
- Prefer not say

Q2: What is your age-range?

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55+

Q3: What is your highest level of education?

- I did not complete secondary/ high school
- High school or baccalaureate or A- levels
- Professional qualification
- Bachelor's degree or similar
- Masters or Doctoral degree

Q4: What is your country of residence?

- Latvia
- Cyprus
- Slovenia

Section 2: Awareness-based Questions

The key features identify Social Death as "when people no longer have any hope of engaging in social roles and are considered dead while biologically alive; people with a lost sense of belonging to a group, culture or place under the pressure of circumstances".

Q5: In general terms, have you heard about the term 'social death' before?

-Yes

-No

Q6: Under the scope of workplace risk assessment, have you heard about the term 'social death' before?

-Yes

-No

Q7: Based on the definition provided above, do you think social death is preventable?

-Yes

-No

Q8: As a SME representative, do you know any strategies that can reduce the risk of social death within the workplace?

-Yes

-No

Section 3: Symptoms, Impacts, and Causes

According to research (Borgstrom, 2015; Doğan, 2020), the causes of social death can often be rejection, maltreatment, ostracism, expulsion, the withdrawal of community support, or the support of those who had close and continuous relationships with the individual in question. Another study (Norwood, 2009) indicates that social death is caused by deep losses.

Q9: Have you heard about the causes of social death before?

-Yes

-No

According to research (Norwood, 2009), the symptoms of social death are loss of identity, loss of ability to participate in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life. Another study indicates (Doğan, 2020) that a person's value in his own eyes is profoundly lost.

Q10: Have you heard about the symptoms of social death before?

-Yes

-No

According to the research (Wang et al., 2024), the impact of ostracism (social death) on education affects academic performance, it reduces the students' sense of social belonging, as well as reduces the motivation to participate in the learning process, reduces cognitive involvement.

Q11: Are you aware of those impacts?

-Yes

-No

Section 4: Civic Responsibility

Civic engagement refers to volunteering and working with others within social organizations or communities to achieve social good (Zukin et al., 2006; Hsu et al., 2021). Civic responsibility is one's feeling about one's personal and social responsibility for helping those in need. People with civic responsibility prefer helping others who are in need (Bresinger et al., 2014; Hsu et al., 2021).

Q12: Do you think social death is something personal, or is it something that requires community support?

-Personal

-Requires community support

-I need to learn more about social death concept to answer this question

Q13: Do you think, as a SME representative, you can do something to reduce the risk of social death?

-Yes I can

-No I cannot

Q14: Which of the following options is among your concerns that reduces the likelihood of integrating social death education and prevention strategies within your workplace? (please choose up to 3 concerns)

-Lack of employer education/training

-Lack of employee education/training

- Lack of initiatives that support the integration of social death within workplace environment
- Resources required for the training of the staff about the social death phenomenon (e.g., budget and time constraints)
- The staffs' lack of motivation to learn more about the social death concept

Section 5: External Support/ Available Information

Q15: Have you been provided with general information about social death before?

- Yes
- No

Q16: Have you been provided with information about social death in your own language before?

- Yes
- No

Q17: Do you think there is a need to have more information about the social death phenomenon?

- Yes
- No

With the social death awareness campaign, the CARE project aims to enhance trust and cohesion in society, emphasising that educators and employers take responsibility for supplementing inclusion indicators that impend adult learners' expected productive careers and community engagement efforts.

Q18: Do you think social death awareness campaigns can help you to learn more about the social death phenomenon?

- Yes
- No

Q19: What do you prioritize within the content of social death awareness campaigns?
Please choose the 3 most important ones.

- Definition of social death
- Development of social isolation schema
- Symptoms, impacts, and perpetrators
- Intervention strategies
- Recommendations on how to deal with social death
- Ability to recognize the existence of social death

Employed Adults:

This survey has been designed in order to identify the needs and challenges about the social death phenomenon from the perspective of employed adults. The survey will take 10-15 minutes to complete. Thank you very much for your participation in advance.

Note: *The data obtained will be STRICTLY used for research purposes.*

During the study, the data will be collected, stored and analyzed on an online platform. The essential steps have been adopted to ensure the protection of the personal data and the sensitive information, based on the following Regulation and Directive.

Regulation (EU) 2016/679 for the protection of individuals regarding the processing of personal data and the free movement of such data and repealing Directive 95/46 / EC (General Data Protection Regulation).

By completing and submitting the questionnaire, you consent to the collection, storage, and processing of your personal data.

Section 1: Demographic Questions

Q1: What is your gender?

- Male
- Female
- Non-binary
- Prefer not say

Q2: What is your age-range?

- 18-24
- 25-34
- 35-44

-45-54

-55+

Q3: What is your highest level of education?

-I did not complete secondary/ high school

-High school or baccalaureate or A- levels

-Professional qualification

-Bachelor's degree or similar

-Masters or Doctoral degree

Q4: What is your country of residence?

-Latvia

-Cyprus

-Slovenia

Section 2: Awareness-based Questions

The key features identify Social Death as "when people no longer have any hope of engaging in social roles and are considered dead while biologically alive; people with a lost sense of belonging to a group, culture or place under the pressure of circumstances".

Q5: In general terms, have you heard about the term 'social death' before?

-Yes

-No

Q6: Within the workplace, have you heard about the term 'social death' before?

-Yes

-No

Q7: Based on the definition provided above, do you think social death is preventable?

-Yes

-No

Q8: As an employed adult, do you know any strategies that can reduce the risk of social death occurring within the workplace?

Section 3: Symptoms, Impacts, and Causes

According to the research (Borgstrom, 2015; Doğan, 2020), causes of social death can often be rejection, maltreatment, ostracism, expulsion, the withdrawal of community support, or the support of those who had a close and continuous relationship with the individual in question. Another study indicates (Norwood, 2009) that social death is caused by deep losses: loss of identity, loss of ability to take part in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life.

Q9: Have you heard about the causes of social death before?

-Yes

-No

According to the research (Norwood, 2009), the symptoms of social death are loss of identity, loss of ability to take part in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life. Another study indicates (Doğan, 2020) that the value of a person in his own eyes is profoundly lost.

Q10: Have you heard about the symptoms of social death before?

-Yes

-No

According to the research (Wang et al., 2023), the impacts of ostracism (social death) in the workplace affect employee well-being, consumes employees' emotional resources and cause emotional exhaustion; the atmosphere of trust among colleagues disappears, creating an unfavourable climate, employee turnover, productivity decreases.

Q11: Are you aware of those impacts?

-Yes

-No

Section 4: Civic Responsibility

Civic engagement refers to taking part in volunteer activities through working with others within social organizations or communities to achieve social good (Zukin et al., 2006; Hsu et

al., 2021). Civic responsibility as one's feeling about their personal and social responsibility for helping those people in need. The person with civic responsibility preferred helping others who needed it (Bresinger et al., 2014; Hsu et al., 2021).

Q12: Do you think social death is something personal, or is it something that requires community support?

- Personal
- Requires community support
- I need to learn more about social death concept to answer this question

Q13: Do you think, as an employed adult, you can do something to reduce the risk of social death?

- Yes I can
- No I cannot

Q14: Which of the following options is among your concerns that reduces the likelihood of integrating social death education and prevention strategies within your workplace? (please choose up to 3 concerns)

- Lack of awareness among the management regarding the existence of social death
- Awareness is evident among the management but they do not care to fight against the social death
- Lack of management-level education about the social death
- Lack of awareness among employees regarding the existence of social death
- Lack of interest among employees to learn more about the social death

Section 5: External Support/ Available Information

Q15: Have you been provided with general information about social death before?

- Yes
- No

Q16: Have you been provided with information about social death in your own language before?

-Yes

-No

Q17: Do you think there is a need to have more information about the social death phenomenon?

-Yes

-No

With the social death awareness campaign, the CARE project aims to enhance trust and cohesion in society, emphasizing that educators and employers take responsibility for supplementing inclusion indicators that impend adult learners' expected productive careers and community engagement efforts.

Q18: Do you think social death awareness campaigns can help you to learn more about the social death phenomenon?

-Yes

-No

Q19: What do you prioritize within the content of social death awareness campaigns? Please choose the 3 most important ones.

- Definition of social death
- Development of social isolation schema
- Symptoms, impacts, and perpetrators
- Intervention strategies
- Recommendations on how to deal with social death
- Ability to recognize the existence of social death

Adult Learners:

This survey has been designed in order to identify the needs and challenges about the social death phenomenon from the perspective of adult learners. The survey will take 10-15 minutes to complete. Thank you very much for your participation in advance.

Note: *The data obtained will be STRICTLY used for research purposes.*

During the study, the data will be collected, stored and analyzed on an online platform. The essential steps have been adopted to ensure the protection of the personal data and the sensitive information, based on the following Regulation and Directive.

Regulation (EU) 2016/679 for the protection of individuals regarding the processing of personal data and the free movement of such data and repealing Directive 95/46 / EC (General Data Protection Regulation).

By completing and submitting the questionnaire, you consent to the collection, storage, and processing of your personal data.

Section 1: Demographic Questions

Q1: What is your gender?

- Male
- Female
- Non-binary
- Prefer not say

Q2: What is your age-range?

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55+

Q3: What is your highest level of education?

- I did not complete secondary/ high school
- High school or baccalaureate or A- levels
- Professional qualification
- Bachelor's degree or similar
- Masters or Doctoral degree

Q4: What is your country of residence?

- Latvia
- Cyprus
- Slovenia

Section 2: Awareness-based Questions

The key features identify Social Death as "when people no longer have any hope of engaging in social roles and are considered dead while biologically alive; people with a lost sense of belonging to a group, culture or place under the pressure of circumstances".

Q5: In general terms, have you heard about the term 'social death' before?

- Yes
- No

Q6: During your learning phase (e.g., courses), have you heard about the term 'social death' before?

- Yes
- No

Q7: Based on the definition provided above, do you think social death is preventable?

- Yes
- No

Q8: As an adult learner, do you know any strategies that can reduce the risk of social death occurring within the workplace?

- Yes
- No

Section 3: Symptoms, Impacts, and Causes

According to the research (Borgstrom, 2015; Doğan, 2020), causes of social death can often be rejection, maltreatment, ostracism, expulsion, the withdrawal of community support, or the support of those who had a close and continuous relationship with the individual in question. Another study indicates (Norwood, 2009) that social death is caused by deep

losses: loss of identity, loss of ability to take part in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life.

Q9: Have you heard about the causes of social death before?

-Yes

-No

According to the research (Norwood, 2009), the symptoms of social death are loss of identity, loss of ability to take part in daily activities, and loss of social relationships, which causes disconnection from social life. Another study indicates (Doğan, 2020) that the value of a person in his own eyes is profoundly lost.

Q10: Have you heard about the symptoms of social death before?

-Yes

-No

According to the research (American Psychological Association), the impacts of social death are not only sadness, hurt feelings, and changes in social perception (e.g., increased likelihood of interpreting ambiguous situations as threatening) but also decreased satisfaction of four fundamental human needs: belonging, control, self-esteem, and meaningful existence. Low performance in studies, no future goals, self-disbelief, and frequent sick (Wang et al., 2024).

Q11: Are you aware of those impacts?

-Yes

-No

Section 4: Civic Responsibility

Civic engagement refers to taking part in volunteer activities through working with others within social organizations or communities to achieve social good (Zukin et al., 2006; Hsu et al., 2021). Civic responsibility is one's feeling about one's personal and social responsibility for helping those people in need. The person with civic responsibility preferred helping others who needed it (Bresinger et al., 2014; Hsu et al., 2021).

Q12: Do you think social death is something personal, or is it something that requires community support?

-Personal

-Requires community support

-I need to learn more about social death concept to answer this question

Q13: Do you think, as an adult learner, you can do something to reduce the risk of social death?

-Yes I can

-No I cannot

Q14: Which of the following options is among your concerns that reduces the likelihood of participation as a learner for the topics encompassing social death education and prevention strategies? (please choose up to 3 concerns)

-Lack of individual level awareness about the social death phenomenon

-Lack of interest among learners to learn more about it

-Belief in social death as untreatable condition

-Belief in social death will never develop in yourself (it never happens to be belief)

-Fear of being diagnosed as socially dead after learning more about the concept and experiencing stigmatization by others.

Section 5: External Support/ Available Information

Q15: Have you been provided with general information about social death before?

-Yes

-No

Q16: Have you been provided with information about social death in your own language before?

-Yes

-No

Q17: Do you think there is a need to have more information about the social death phenomenon?

-Yes

-No

With the social death awareness campaign, the CARE project aims to enhance trust and cohesion in society, emphasizing that educators and employers take responsibility for supplementing inclusion indicators that impend adult learners' expected productive careers and community engagement efforts.

Q18: Do you think social death awareness campaigns can help you to learn more about the social death phenomenon?

-Yes

-No

Q19: What do you prioritize within the content of social death awareness campaigns?
Please choose the 3 most important ones.

-Definition of social death

-Development of social isolation schema

-Symptoms, impacts, and perpetrators

-Intervention strategies

-Recommendations on how to deal with social death

-Ability to recognize the existence of social death